

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst in Din 2. do 100 vrst in Din 2.50, od 100 do 300 vrst in Din 3, večji inzerati petič vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokoplist se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Štrossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Chamberlain zagovarja svojo politiko:

„Izbirati sem moral med vojno in mirom“

V spodnji zbornici je angleški premijer odločno branil svojo politiko in naglasil, da ne misli zapustiti sedanjih smernic in načel — V Rimu ne bo sklenil nikakega novega sporazuma, marveč bo samo izmenjal misli o perečih problemih

LONDON, 20. dec. br. Pred odhodom na božične počitnice se je razvila večeraj v spodnji zbornici zanimiva zunanje-politična debata, ki so jo izzvala razna vprašanja opozicijskih in vladnih poslancev ministrskemu predsedniku glede raznih perečih mednarodnih vprašanj.

Odgovarjajoč na postavljena vprašanja, je ministrski predsednik Chamberlain predvsem odločno zanikal v gotovem tujem tisku razširjene vesti, češ da namerava ob priliki skorajšnjega obiska v Rimu ponuditi Italiji angleško Somalijo. Naglasil je, da so te vesti popolnoma izmišljene in razširjene v očitnem namenu, da povzročijo zmedo v javnosti. Ničve v Angliji ne misli na to, da bi komurkoli odstopil le eno samo ped angleške posesti.

Nato se je Chamberlain dotaknil tudi vprašanja, ali bo angleška vlada dala kitajski vladi posojilo, kakor je to storila ameriška vlada. Izjavil je, da bi angleška vlada v načelu to prav rada storila, če bi tako posojilo lahko olajšalo izvoz nekaterih angleških proizvodov na Kitajsko. To vprašanje se bo začelo urejati tedaj, ko bo sprejet zakonski načrt o financiranju angleškega izvoza.

Na vprašanje, ali je nemška vlada odgovorila na angleški korak v zvezi s položajem v Klajpedi, je državni podtajnik Buttler izjavil, da je nemška vlada izjavila angleškemu odpravniku poslov v Berlinu, da si pridržuje pravico o tem pozneje odgovoriti.

Na vprašanje o položaju v Španiji je odgovoril državni podtajnik zunanje ministrstva Buttler, da se bo angleška vlada strogo držala načela o enakem postopanju z obema strankama in da bo zastavila ves svoj vpliv za to, da bi prišlo do premirja v Španiji in da bi se tam končala ta krvava borba. Chamberlain je s svoje strani dodal, da ne more ničesar dostaviti, vendar pa se bo o tem najbrž govorilo na sestanku v Rimu. Angleška politika ne bo odstopila od načel, ki jih je dosedaj branila. Naša želja je vedno bila, da si najšpanski narod sam uredi svoje spore. Zato me globoko žali vsako sumničevanje, ki bi se širilo v tej državi, češ, da misliva zunanji minister in jaz izdati našo stvar ali pa opustiti kakšno življenjsko načelo in to v korist državi, ki je naša prijateljica ali pa sovražnica. (Splošno odobravanje).

Prehajajoč na skorajšnji obisk v Rimu je Chamberlain izjavil: Ne bomo šli v Rim z nikakim določnim programom in tam tudi ne bomo iskali kakšnega posebnega sporazuma. Potujemo v Rim, ker hočemo izmenjati misli o vseh vprašanjih, ki so skupna. Odhajamo na to pot z velikimi željami, da bi zboljšali naše odnose in to z vzajemnim razumevanjem ter da tako z osebnimi stiki utrdimo medsebojno zaupanje, ki naj v teh okoliščinah koristi splošni ustavitvi v Evropi, posebno pa med državami okoli Sredozemskega morja.

Chamberlain je nato govoril o Nemčiji in rekel, da bi želel, da bi se odnošaji med Anglijo in Nemčijo uredili. Sicer pa je to že stalno poudarjal. V povojnem času smo prišli do sklepa, da se proti Nemcem ni postopalo zmeraj modro in velikodušno. Toda počasi smo mi spoznali njihove velike čednosti in smo zelo želeli, da bi lahko z njimi sodelovali pri obnovi evropske civilizacije. Pri nas ni nikake maščevalnosti, pa tudi ni nobenih želja, ki bi hotele preprečiti njihov razvoj. Obratno, mi iskreno želimo, da dokler bo mogoče privedemo ta močan in krepki narod k sodelovanju za splošno dobro, kajti ne bo miru in napredka v Evropi, dokler ne bo sodelovanja pri stvarih, ki vrednotijo življenje in ki dajejo življenju vrednost. Lahko v vsaki izjavi, ki sem jo podal v spodnji zbornici ali pa v vsaki formalni izjavi o vladni politiki potrdim, da vsi v tej državi resno in stalno želijo, da bi narodi Velike Britanije in Nemčije skupno z ostalimi činitelji evropske politike sodelovali za odstranitev vojne nevarnosti. Prepričan sem, da govorim tudi v imenu mnogih drugih držav na

svetu, če upam, da bomo s svojim delom lahko odstranili misel na to veliko nevarnost. Toda s tem, da izrekamo to svojo željo, še nismo storili vsega, kajti za sporazim sta potrebna dva, kakor sta tudi za vojno potrebna dva. Pričakujem, da bodo tisti, ki govorijo v imenu nemškega naroda, jasno pokazali, da žele pomagati pri uditvi miru, ki bo zanje prav tako koristen, kakor za vse druge.

Prav čudno se mi zdi, zakaj nam po Monakovu očitajo, da se oborožujemo. Čudno se nam zdi, zakaj se toliko govori o dejstvih, ki so celemu svetu znana. Vsak čas smo pripravljene razgovarjati se o omejitvi oboroževanja, vendar pa tako, da bodo vsi doprinesli svoj del, vpoštevajoč pri tem svojo lastno varnost. Dokler pa se drugi ne bodo nehali oboroževati podnevi in ponoči, tako dolgo tudi mi ne smemo držati križem rok, da si razum najboljši orožje na svetu, s katerim se lahko vodi borba in dasi nima malo izgleda na uspeh trditev, da je sila najvišje orožje. Zato bi bilo žalostno, če ne bi pravilno razumeli naše ljubezni do miru in če bi naše razpoloženje za kompromis tolmačili kot slabost.

Nato je Chamberlain govoril o položaju na Daljnem vzhodu in rekel, da v ožračju sile, ki se tam uveljavlja, v Evropi nikdo ne more pričakovati od angleške vlade ali pa tudi od katerekoli druge vlade, da bi ugodila zahtevam, ki se ji postavljajo v takih okoliščinah. Lahko pa verjamete, da bomo storili vse, kar je možno, da ne bo nobena zahteva pozabljena in nobena korist oškodovana.

Chamberlain je zaključil svoj govor s poudarkom da je bila angleška zunanja politika v zadnjih 18 mesecih popolnoma praviha. Če bi moral on še enkrat preživeti vseh teh 18 mesecev, tedaj ne bi tudi niti za večjo spremeno svoje politike. Ali bo ta politika dosegla cilje, ki smo si jih zastavili, to se bo šele videlo, ker to ni odvisno samo od nas. Pa še celo tedaj, če bi ta politika morala propasti, bom vendar le zmerom trdil, da druge izbire ni bilo. Odločiti smo se morali ali za to politiko ali pa za vojno. Toda te odgovornosti si jaz ne bi nikdar hotel nakopati na glavo, razen v primeru, da bi me k temu prisilila blaznost drugih.

Zbornica je sprejela izjavo ministrskega predsednika z dolgotrajnim odobravanjem.

Debata

V debati je voditelj liberalne opozicije sir Archibald Sinclair v svojem govoru izjavil, da je puščanje politike Društva narodov privedlo svet na rob vojne. Sinclair ni istega mnenja kot Chamberlain, češ da njegova politika odstranjuje vojne nevarnosti, kajti te nevarnosti so zmeraj večje. Tudi on je za sodelovanje z nemškim narodom, toda pod gotovimi pogoji. Opozarja vlado, da naj stori vse, da bi prišlo v Španiji do premirja vsaj čez božične praznike in novo leto. Vlada naj tudi pospeši oboroževanje.

Nato je še govoril v imenu opozicije liberalcev Lloyd George, ki je v glavnem zelo ostro kritiziral tako zvan Chamberlainovo monakovsko politiko. Lloyd George

„Francija ne bo nikomur odstopila niti pedi svojega ozemlja“

Odločna izjava francoskega zunanjega ministra v poslanski zbornici

Pariz, 20. dec. br. Ob priliki razprave o proračunu zunanjega ministrstva je podal zunanji minister Bonnet daljši ekspeze, v katerem se je dotaknil tudi odnosov med Francijo in Italijo ter italijanski aspiraciji na Tunis. Naglasil je, da si je Francija vedno z dobro voljo prizadevala doseči prijateljske odnose z Italijo. Demonstracije v italijanskem parlamentu so zaradi tega francosko vlado in vsi francosko javnost tembolj presenetile. Italijanska vlada pa je francoskemu poslaniku v Rimu svečano zagotovila, da ne prevzame odgovornosti za te demonstracije in da niso v skladu z uradno politiko Italije. Francoska vlada je vprašala to izjavo na znanje, toda pred vsim svetom izjavila, da ne bo nikdar odstopila niti pedi svojega ozemlja.

je žolčno napadel totalitarne režime, in je trdil, da ima Chamberlainovo popuščanje za posledico vedno nove zahteve na drugi strani. Lloyd George tudi ni prizanesel predsedniku Francoske vlade Daladieru, češ da je sam kriv, da so se pojavile zahteve po ozemlju, ki pripada Franciji.

V imenu delavske opozicije je govoril poslanec Cox, ki je tudi kritiziral vladno zunanjo politiko, nakar je govoril Chamberlain, bivši podtajnik v zunanjem ministrstvu. Med drugimi je izjavil, da nekateri narodi na svetu mislijo, da jim je cel svet dal pooblastila. To dejstvo lahko povzroča zaskrbljenost, ki je itak že velika v mednarodnih odnosih.

Razpravo je zaključil sir John Simon, ki je v imenu vlade odgovoril na nekatera vprašanja. Poudaril je, da je Chamberlain vztrajal pri svoji borbi za mir tudi tedaj, ko so že vsi drugi obupavali. Splošna sodba vsega sveta je, da je Chamberlain v Monakovu rešil svet pred veliko ne-

srečo. O italijanskih prostovoljcih v Španiji je sir John Simon rekel, da ni niti pičlice resnice v vsem tistem, kar se govori, češ da je Italija svojih 10.000 prostovoljcev, ki jih je umaknila iz Španije, nadomestila z drugimi prostovoljci. Izmenjanjih je res bilo samo nekaj tehnikov in to v taki meri, da ne morejo trditi, da bi bila Italija prekršila svojo besedo, ali pa da celo pošilja nove italijanske čete v Španijo

Odklonjena nezaupnica vladi

V poznih večernih urah je bila debata zaključena in je zbornica prešla na glasovanje o predlogu delavske opozicije, naj se vladi za njeno politiko izreče nezaupnica. Za predlog je glasovalo 143 poslancev, proti pa 340, tako da je bila nezaupnica odklonjena z veliko večino.

Pred spremembami v vladi

V poučenih krogih zatrjujejo, da bo vlada med prazniki preosnovana

London, 20. dec. AA. Reuter. Sinočnji Chamberlainov govor v spodnji zbornici je bil med vladnimi pristavi v glavnem ugodno sprejet. Poudarjajo, da je Chamberlain govoril odločno, istočasno pa tudi pomirljivo. Istočasno poudarjajo isti krogi, da mora vlada pospešiti oboroževanje. Nekaj vladnih pristavev, ki pa ne spadajo v krog okoli Churchilla, je nezadovoljnih s tem, da se oboroževanje razvija v tej smeri. Poudarjajo namreč, da bi se lahko glede oboroževanja mnogo več doseglo, če bi se to delo koordiniralo, kar bi bil n. pr. moral opraviti sir Thomas Inskip.

V zvezi s tem se je snoči izvedelo, da sta v preteklem tednu dva mlajša člana vlade in sicer ministri za prekomorsko trgovino Hudson in lord Duferin, podtajnik v kolonialnem ministrstvu, opozorila za sebnost predsednika vlade Chamberlaina, da ni vse v redu glede koordinacije pospeševanja.

negi oboroževanja in da to mnenje deli tudi mnogo vladnih pristavev. Seveda pri tem ni bilo govora o kakih ostavki teh dveh članov vlade. Hotela sta samo v nekaterih vprašanih opozoriti predsednika vlade na nekatere okoliščine. Njun obisk pri predsedniku vlade je bil čisto prijateljski in je tudi dosegel svoj cilj.

Ob tej priliki pa so se vendarle raznese vesti o tem, da misli nekaj ministrov odstopiti. Toda noben minister ni prijavil svojega odstopa. Govorilo se je namreč, da je bil z onima dvema članoma vlade pri Chamberlainu tudi vojni minister Hoare Belisha, kar pa ni resnično. Zato so trdili, da bo tudi Hoare Belisha odstopil. Toda tudi to ni resnično.

Ni pa izključeno, da bo čez božič prišlo do sprememb v vladi. Cesto poudarjajo, da bo sir Thomas Inskip imenovan za lorda kanclerja v gornji zbornici.

Nova konferenca štirih velesil

Sestala naj bi se takoj po rimskem obisku Chamberlaina in razpravljala o novih Hitlerjevih predlogih

LONDON, 20. decembra. Iz zelo zanesljivega vira poročajo, da se namerava ministrski predsednik Chamberlain po sestanku z Mussolinijem in Ciano v Rimu ponovno sestati s kanclerjem Hitlerjem, ker je bila tudi na nemški strani izražena želja v tem smislu. Pred odhodom v Rim bo Chamberlain vsekakor sprejel Hitlerjevega emisarja kapetana Wiedemanna, ki bo prišel v London z novimi predlogi, o katerih menijo, da bi mogli biti zelo važni za nadaljnji razvoj položaja v Evropi, če bi se uresničili. Ni izključeno, da se bosta Chamberlain in Halifax na povratku iz Rima ustavila v Parizu, kjer bosta razpravljala z Daladierom in Bonnetom o vseh zadevah, o katerih sta govorila v Rimu. To velja zlasti za italijanske predloge o likvidaciji spora med Italijo in Francijo. Tudi ni izključeno, da bo Chamberlain zahteval od Francije gotove koncesije glede Tuna, Sueskega prekopu in Džibutija. V zvezi s temi novimi sestanki odločnih činiteljev velesil govore o možnosti skorajšnjega ponovnega sestanka konference štirih, ki bi se bavila zlasti s Hitlerjevimi predlogi za omejitve oboro-

ževanja. Ta predlog naj bi prinesel v London kapetan Wiedemann. Poudarjajo, da je Hitlerjev načrt sedaj mnogo bolj sprejemljiv za Anglijo in Francijo, kakor pa so bile njegove prejšnje ponudbe. Posebno je mnogo bolj sprejemljiv njegov načrt za letalsko razorožitev ali omejitve letalskega oboroževanja do gotove meje. Kolikor se je moglo izvedeti iz tukajšnjih nemških krogov, je ta novi Hitlerjev načrt naletel na odpor maršala Göringa, ki je vrhovni poveljnik nemškega letalstva in ki ne bi rad zmanjšal proizvodnje letal, ki je bila v kratkem času organizirana v ogromnem obsegu.

Mraz še vedno pritiska

V Angliji besne hudi snežni viharji — Na Poljskem vlada prava sibirski zima

London, 20. dec. AA. Reuter. Včeraj je bilo v Londonu mrzleje kot pa na Spitzbergih, ki so samo 800 milj od severnega tečaja. Ves dan je besnel silen polarni veter nad vso Anglijo in je verjetno, da bo vihar danes dosegel moč orkana. Od vseh strani poročajo o snežnih metežih. Včeraj opoldne je bilo v Londonu 7 stopinj pod ničlo. Dosedaj je bilo objavljeno, da je zaradi mraza umrlo 6 oseb.

Dunaj, 20. dec. AA. DNB. Zaradi silnega mraza so snoči ustavili plovbo po Dunavu.

Bukarešta, 20. decembra. AA. Pat. Mraz s snežnim metežem še traja. Številni par-

Neville Chamberlain

angleški ministrski predsednik, ki je na snočnji seji spodnje zbornice obširno pojasnjeval in utemeljeval svojo politiko. Zbornica mu je izrazila zaupanje

Sklicanje slovaškega parlamenta

Bratislava, 20. dec. AA. Kakor je bilo objavljeno, je predsednik republike Hacha podpisal ukaz, s katerim se slovaški deželni zbor sklicuje na zasedanje dne 18. januarja prihodnjega leta.

Ježov v nemilosti

Varšava, 20. dec. AA. DNB. Po vesteh iz Moskve pričakujejo tam, da bodo Ježova kmalu aretirali, prav tako pa tudi njegovega bivšega osebnega tajnika Nikolajeva, ker je GPU proti njemu našla obtežilne sumljive listine. Nikolajeva so kot sovražnika države že zaprli takoj, ko je Ježov zahteval, da naj ga odstavijo kot načelnika GPU.

Göring ne gre v London

London, 20. dec. AA. Havas. Tukajšnji angleški in nemški diplomatski krogi izjavljajo, da so popolnoma izmišljene vesti o tem, češ da misli maršal Göring kmalu obiskati London. Sestanek v Rimu pa je izključno italijansko-angleška zadeva, ki spada v okvir pogodbe, ki je bila v aprilu podpisana med Anglijo in Italijo, in ni zato nobenega razloga za to, da bi na tem sestanku morali biti navzoči tudi francoski ministri.

Angleška obramba proti nemški propagandi

London, 20. dec. AA. Havas. V parlamentu je bil sestavljen odbor, ki naj proučuje vprašanje vrnitve kolonij Nemčiji in ki naj se bori proti propagandi v tem smislu.

Pospešeno izseljevanje Židov iz Rumunije

Bukarešta, 20. dec. w. Med vlado in židovskimi organizacijami so se danes prileta pogajanja v svrhu pospeševanja izseljevanja Židov iz Rumunije. Vlada želi, da bi se letno izselilo najmanj 50.000 Židov. Izseljenci bodo prosto vožnjo v pošumno luko ob Sredozemskem morju. Vsak izseljenec sme vzeti s seboj 6000 lejev. Rumunsko židovsko društvo podpira predlog, po katerem naj se vsako leto izseli iz Rumunije 25.000 Židov, če jim plačajo potne stroške.

Preprečen upor v Mehiki

San Antonio, 20. dec. AA. Havas. Po vesteh z mehiške meje je mehiška fašistična organizacija »zlatih snajc« poskušala organizirati upor v Mehiki. Ta poskus je 30 oseb plačalo s svojim življenjem.

Borzna poročila.

Curib, 20. decembra. Beograd 10. — Pariz 11.645, London 20.67, New York 442. Bruselj 74.45, Milan 23.25, Amsterdam 240. — Berlin 177.25, Praha 15.15, Varšava 83.50, Bukarešta 3.25.

